

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIRA

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XI.

V Celovcu, 29. februarja 1892.

Štev. 6.

Nova davčna postava.

Gosp. denarni minister dr. Steinbach je predložil državnemu zboru načrt postave, po kateri se bo plačevanje nekterih davkov čisto preuredilo. Postava meri na to, da bi se davku podvrgli tudi taki, ki so bili do zdaj davka prosti, in da bi se s tem dohodkom olajšalo davčno breme kmetom, malim obrtnikom in hišnim posestnikom, ki so bili do zdaj preobloženi. Postavni načrt je torej hvale vreden, in poslanci so ga tudi z veseljem pozdravili.

Namesto dosedanjega pridobninskega davka (Erwerbsteuer) in dohodninskega davka (Einkommensteuer) se bodo pobiralo pet vrst davka:

I. Osebni dohodninski davek. Temu davku bo vsak podvržen, kdor ima vsaj 600 gld. letnih dohodkov, naj že tečejo iz katerega vira koli. Ta davek bo zadel mnoge, ki so bili do zdaj prosti. Ta davek pa ne oprosti drugih davkov, plača se še po vrhu čez druge davke.

II. Splošni pridobninski davek za rokodelce in druge obrtnike.

III. Posebni pridobninski davek za take zavode, ki imajo polagati javen račun (posojilnice, hranilnice itd.).

IV. Uradniški davek, katerega plačujejo uradniki od svoje plače. Ta davek se bo nekoliko znižal, ker bo uradnike zadel odslej tudi osebni dohodninski davek.

V. Obrestni davek. Ta je nov. Kdor je imel do zdaj kak denar v hranilnici ali posojilnici ali v vrednostnih papirjih naložen ter je od njega obresti vlekel, je bil dozdaj davka prost. To je bilo krivično. Odslej pa bo vsak davku podvržen, kdor ima vsaj 525 gld. na obresti naložene. Plačeval bo pa le po 2% od obrestij. Ukljub temu novemu davku pa si minister od štirih poslednjih davkov (II. do V.) ne obeta več ko 100.000 gld. višega dohodka. Kajti postava ne meri na zvišanje teh davkov, ampak na bolj pravično razdelitev. Revnim rokodelcem se bo davek še znižal ali pa celó odpustil. Druga pa je z osebnim dohodninskim davkom. Od tistega si vlada obeta 15 do 20 milijonov na leto. Od tega denarja se bo najprej plačala lastna uprava (pomnoženi uradniki, ki bodo pri pobiranju tega davka potrebni), potem se bo dalo 20% (ena petinka) tega denarja de-

želam, ako se zavežejo, da osebnega dohodninskega davka ne bodo podvrgle deželnim dokladam. To podpore iz osebnega dohodninskega davka naj potem dežele porabijo za svoje deželne potrebe, da jim ne bo treba tako visokih deželnih doklad nalogati. Ves ostali dohodek iz osebnega dohodninskega davka pa se bo porabil v to, da se zniža zemljiški, hišni in pridobninski davek malih obrtnikov. Prvi dve leti se bo tem nekaj davka odpisalo, čez tri leta pa, ko se bo že videlo, koliko osebni dohodninski davek nese, se bodo ti trije davki stalno znižali.

Splošni pridobninski davek (II.) se bo pa tako pobiral, da ga ne bo davkarija nakladala, ampak ves pridobninski davek, kolikor zdaj nese, se bo razdelil na davčne okraje. V vsakem davčnem okraju pa bo posebna komisija razdelila skupno naloženi davek med posamične obrtnike po njih premoženju in dohodkih. Polovico udov te komisije volijo obrtniki sami, eno četrtino kupčijska zbornica, in samo eno četrtino vlada sama. Obrtniki, ki se med seboj v enem okraju poznajo, imajo tedaj priložnost, da davek pravično razdelijo med seboj; kdor ima več pomočnikov in boljše dohodke, lahko tudi več plača; kogar pa revščina in druge nadloge stiskajo, takemu se lahko tudi ves davek odpusti.

Tudi za osebni dohodninski davek se bo postavila komisija, da bo pravično razsodila, koliko bi utegnil kdo letnega dohodka imeti. Osebnega dohodninskega davka se bo toliko tirjalo:

od dohodka:	davka:
spod 600 gld.	— gld. — kr.
od 600 do 625 gld.	3 " 60 "
650 gld.	4 " — "
675 "	4 " 40 "
700 "	4 " 80 "
750 "	5 " 40 "
800 "	6 " — "
850 "	6 " 80 "
900 "	7 " 60 "
950 "	8 " 40 "
1000 "	9 " 20 "
1100 "	10 " — "
1200 "	12 " — "
1300 "	14 " — "
1400 "	16 " — "

od 1500 gld.	18 gld. — kr.
1600 "	20 " — "
1700 "	22 " — "
1800 "	24 " — "
1900 "	27 " — "
2000 "	30 " — "

Omeniti pa moramo, da to še ni potrjena postava, ampak le postavni načrt, kakor ga minister želi, poslanci pa še lahko kaj spremenijo. Cela postava se bo v državnem zboru in v gosposki zbornici pretresala, in tisti paragrafi, ki se bodo večini dopadli, bodo se potrdili. Nam se ta predlog v resnici dopade, posebno zato, ker imajo zdaj kmetje in rokodelci upanje, da se jim davki znižajo; znižanje hišnega davka pa bo pomagalo revnim ljudem po mestih, ker je upanje, da bodo hišni posestniki potem tudi stanarino nekoliko znižali.

Govor poslanca g. dr. Gregorca

v 90. seji državnega zbora dne 16. decembra 1891.

(Po stenografičnem zapisniku.)

(Konec.)

Preteča politična in narodna smrt je za tistega, ki se tega zaveda, nekaj tako groznega, da se mu vidi vse opravičeno, kar bi ga rešiti utegnulo. Ako bodo odločilni državniki avstrijsko-ogerski ravnali z avstro-ogerskimi Slovani, kakor je ravnati z enakopravnimi državljani, ako bi jim vse to dali, kar jim gre, potem bi bil politični panslavizem nekaj povsem nemogočega.

Da podprem kar sem rekel, navedem naj še sledeče: Prvo je to, da se na Ogerskem ravna s Slovani, Rumuni in z Nemci v narodnem oziru tako, kakor da so brezpravni. Samo Srbi in Hrvatje imado neko malo svobodo, ki je pa v vedno večji nevarnosti. Drugič: Trije milijoni Rumunov so brez zastopnika v ogerskem državnem zboru, odkar je general Doda bil po neki tiskovni pravdi primoran odpovedati se. Rumuni tirajo pasivno opozicijo in sicer jo vodi poseben odbor, katerega sedež je v Bukareštu.

Tretja resnica je to, da se madjarski oblastveniki že sami bojé svojega počenjanja posledic. Ko se je posvetoval zakon o črni vojski, stavil je ne-

Predpustnica.

Krilati vol — grb Pliberškega mesta.

(Dalje.)

Le nekteri Pliberčani so nosili pri posebnih slovesnostih škrice ali frake, katerih zadnje platnice so bile tako dolge, da so jim pri obilnem blatu, ki je bil v Pliberku, pete brisale. Njih klobuki so bili na blizo tako visoki, kakor dimnik pri Burjakovi kajži. Pri slovesnostih so se navadno tako nosili gospod mestni sodnik, njegovi svetovalci, in najboljši med njimi pa je bil navadno mestni pisar, ali kakor so mu takrat rekali: „šribar“. Le samo nekaj je še slavnemu Pliberku manjkalo. Kaj neki? Takrat še niso smeli Pliberčani z ruščim voskom pečatiti, in tudi lastnega grba, ali po Pliberško rečeno „vopna“ še niso imeli. Pečatili so navadno s smolo, zato ima naše mesto še zdaj mnogo smole, prave Berolinske smole. Kako so pa Pliberčani k mestnemu grbu, krilatemu voličku prišli, poslušajte štenkavci! povedal vam bom.

Raznesla se je po mesticu vesela novica, da v kratkem sam svitli cesar v Pliberk pridejo. Prinesla jo je iz Celovca kriparica Lena. Sedaj so si dali Pliberčani veliko opraviti in so bili v veliki skrbi, kako bi visokega gosta dostojno sprejeli. Sodnik skliče skupaj vse mestne očete, tudi one, ki so ravno gnoj kitali, da se posvetujejo v toliko važni zadevi. Mestni bobnar ali tambor pa je tedaj stanoval v hiši, v kateri je sedaj brivec „Asa“. Temu se še posebej naroči, naj mestno pavko (boben) popravi in zakrpa od žužekov razjedeno

kožo. V mestnem bobnu so tudi pajki svoja gnjezda imeli. In tako so morali tudi ti ubogi reveži bežati iz svoje priljubljene domovine. Iz bobna je preganjal bobnar pajke; poganjali so pa tudi Pliberški požarni brambovci, ali piskri, kakor jih ljudstvo imenuje, svoje rodne brate, Slovence iz mesta, ko so hoteli ti o cesarjevem godu leta 1890. patrijotično slovesnost v mestu obhajati. Vendar pa to pametnejši mestjani britko obžalujejo.

Sodnik in tovarši bi radi cesarju tudi svoje konje pokazali, zato prepovejo hlapcem do časa, da cesar odide, ž njimi gnoj voziti in jih po stari navadi z biči krmiti. Kaj neki je bič, voznikom toliko priljubljeni oves za uboge kljuse? Bič je svetovni konjski jezik (Pferdeweltsprache), tako zvan „volapük“. Slehern konj, nemški in slovenski, ga razume.

Ko napoči toliko zaželjeni dan, da se slavni mestjani slavnega mesta svojemu vladarju poklonijo, začne na vse zgodaj mestni bobnar po mesticu ropotati ne samo z bobnom, ampak tudi z močno nakovanimi cokljami. Mestni gospodje ustajajo, se umivajo in oblačijo, starci si tudi sive brade črno pobarvajo. In ko so že vsi tičali v prazničnem oblačilu ali „gali“, si povežejo na glave visoke pinje, klobuke, ki so bili skoraj tako visoki, kakor dimnik na Burjevi hišici. Res čudni možiceljni v dolgih škricih, irhastih hlačah, pokriti z visokimi pinjami! Človek bi mislil, da se je mali Pliberk v Abdero spremenil.

Gospod sodnik in prva dva svetovalca zasedejo konje, drugi pa so morali za temi tremi peš cepetljati, ker kljuset niso imeli. Bobnar vdari na zakrpano pavko: tram-tram-tramtramtram. Go-

spodje mestni očetje se odkašljajo, podajo na pot, trije jahajo, drugi pa možko stopajo memo Kumeža naravnost po cesti proti Štihu. Skozi mala okna pa jih opazujejo njih žene, in so prav zadovoljne ž njimi, ker se jim vidijo toliko lepi, kakor bi jih kdo ravno iz škatljice vzel. Vsaka se s svojim hvali, češ, ni lepšega, kakor je moj! Kako možko stopa in kako izvrstno mu okoli pet opleta dolgi škric! Po stari ženski navadi se začnejo prepirati in druga drugi ostre praviti: Naj se le kregajo, kakor jim drago, naj si za kratek čas tudi v lase skočijo, vsaj nas ne boli; mi glejmo le za slavno deputacijo, ktera jo pri grajskem mlinu na desno zavije, in pod Štihom doli na cesti obstoji, češ, ravno po tej cesti mora cesar priti.

Ko mestni sodnik svoje svetovalce na cesti v red postavi, da so stali kakor keglji na kegljišču, jim še zatrdi: „Le na mene glejte! Kar bom delal jaz, storite tudi vi.“ — Govoril in pobledel. Cesar ne pride po Šmihelski, temveč od Fare po nasprotni cesti. Sodnik, cesarsko kočijo videti na drugi cesti, se prime za glavo, da se prepriča, ali jo še ima. Vpije, da se mu glas trese: „Le hitro za menoj — naravnost po polju na drugo cesto! Cesar bo že skoraj nad Hrustom. Najprej vi dva za menoj, ki sta na konju, drugi pa za vama!“ „Nisva na konju, ampak le na kobilah,“ se oglasila jahača. Ni bilo pa časa za pričkanje, ampak bila je že največa sila, da letijo in hitijo, kolikor jim pljuča dovolijo in noge dajo. Ko blisk jo vderjo čez Bistrico po grajskih njivah in travnikih, da cesarja prestrežejo. Dolgi škrici jim visoko po zraku fréjo, enako habam Pliberškega vola. Čudna procesija! Cesar pokuka iz kočije, se glasno za-

kdo do ogerskega deželno-brambenega ministra uprašnje, ali je za slučaj, da se skliče črna vojska in da bode treba oborožiti národe, skrbjeno za varnost národa madjarskega.

Vse to pa dokazuje, da tudi madjarska enotna država ni tako lepo urejena, kakor trdijo nekteri listi; surovo in turško ravnanje s Slovani, zlasti s Slovaki in Rumuni pa bode rodilo nevarnosti, ki so koristim vkupne države vse bolj nevarni.

Gospóda moja! Končajte svoj govor, ponavljam še enkrat besede princa Alberta Saksonskega: „Avstrija bode še le država postala.“ Žal, da veljajo te besede še danes, kajti še vedno ni tiste državne oblike, v kateri bi mogli biti srečni vsi národi. Veljavni dualizem ne bode nikdar taka oblika, ker hoče razvrstitev národov v vladajoče in v vladane, ker je vzrok večnemu boju med národi ter prouzučuje vseobčno nezadovoljnost: nezadovoljni so tisti, ki vladajo, ker se bojé, da jo zgube, nezadovoljni so tisti, ki so vladani, ker so teptani in preganjani. Državna oblika pa, koja prouzučoa občno nezadovoljnost, ne more biti prava za Avstrijo.

Avstrijski domoljub ima vsled tega dolžnost skrbeti, da dobimo počasi postavnim in mirnim potom isto državno obliko, koja je bila v veljavi še pred 150 leti, koja pa se je opustila enoličnim poskusom na ljubav: v mislih mi je na kršćanski podlagi osnovani in avtonomijo národov varujoči federalizem. Ta jedini jamči popolno jednako-pravnost in kulturni napredek vseh národov na podlagi národnega jezika.

Da je ta državna oblika edino prava, zato imamo dokaze že v tem, da je uspela krasna češka in prelepa hrvatska razstava. Ti dve razstavi ste dokaz za napredujočo stvarilno silo slovansko, samo, da so tej sili razmere ugodne. Ta uspeh pa se je dosegel le zato, ker se je češkemu in hrvatskemu národu dovolilo vsaj nekoliko svobode gledé kulturnih sredstev. Kako bi bilo dandanes kulturno stanje v Avstriji, da se ni to načelo nikdar opustilo, da je vsak národ imel izobrazovalna sredstva, koja so se mu dala na razpolaganje in to na osnovi národne samouprave.

Zato pravim: Slovani avstrijsko-ogerski se moramo združiti v skupno vzajemno postopanje po določenem načrtu, da dosežemo to, kar nam treba. To smo storiti dolžni sebi in državi v korist. Mi smo večina prebivalstva, brez nas zgine polovica vojske, brez nas ta država sploh več velesila ni. Naša usoda zvezana je z usodo te države in zato si moramo pridobiti tisti upliv, koji nam gre po našem številu in po žrtvah, koje dajemo. To je pa le mogoče, če postopamo zložno in po določenem načrtu. Sedaj smo membra disjecta, raztrgane paličice iz znanega Svatoplukovega zveznja, združeni pa dosežemo to, kar treba, da bodemo moč, s katero mora računati država. Našli bodemo zaveznikov in uplivali, da se ustvari tista oblika, koja spoznamo za najpotrebnejšo.

Tedaj se bode začela tudi nova kulturna doba, koja bode vsakemu národu mogoče sodelovati na svoj način, kakor je primerno dotičnemu národu.

To, gospóda moja, je moje politično prepričanje, moje upanje na boljšo bodočnost naše domovine. In hoc signo Austria victrix. S tem končam. (Živo odobravanje in ploskanje na desni.)

smeja, pokaže z roko na leteče Pliberške mestne očete, in dé svojemu ministru: „Glej, kako voli letijo (sehe er die fliegenden Ochsen)!“

Še o pravem času jo pripihajo na nasprotno cesto pod brdo, na katerem so v starih časih hudo delnike obešali. Za silo se postavijo v red, da svitlega vladarja spodobno sprejmejo.

Cesar se pripelje, kočija obstoji. Iz nje stopi cesar z diamanti in zlatom ves obložen. Mestni sodnik se odkrije, in vsi se odkrijejo, — zakašlja, in vsi zakašljajo, — se globoko priklone, in vsi se priklonejo. „No, moji zlati Pliberčani!“ jih nagovori njih cesarsko veličanstvo. „Hvala Bogu! da vas zdrave in dobro rejene vidim. Veselim in radujem se, da vam zamorem ktero cesarsko milost skazati. Vi ste prošelj vajeni. Me bote gotovo za ktero milost prosili. S čem vam pa smem postreči?“

(Konec prihodnjich.)

Smešničar.

Vol, osel in pes so v nekem mestu vkup prišli. „To je vendar od sile,“ reče vol, „kake davke zdaj nakladajo. Prej da so me v mesto spustili, sem moral 5 gld. plačati.“ Pes reče na to: „Jaz moram pa vsako leto 3 gld. davka plačati.“ Osel pa nič ne reče, zato ga ona dva prašata: „Koliko pa ti plačaš?“ Osel odgovori: „Jaz nič ne plačam, ker sem dacarjev brat.“

Jože: „Kako bi jaz zvedel, ali je ta ura srebrna?“

France: „V zastavnico jo nesí.“

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Ogibajte se jih!) Slišali smo, da hoče „bauernbund“ svoja pravila preurediti, tako da bo ustanovljajal podružnice po deželi, katerih vsaka bo morala najmenj dva zboru v letu napraviti. Tako mislijo svojo mrežo še bolj raztegniti po deželi in na tistih shodih ljudem v glave ubijati nevarne liberalne nauke. Slovencem le to svetujemo: ogibajte se jih, in če vas na kak shod vabijo, ne hodite tje; kajti kdor se sam prostovoljno v skušnjavo podá in v nevarnost, da ga zapeljejo na slabo pot, tak je zgubljen! Tudi radovednost je dostikrat pogubljiva in pregrešna.

Od Device Marije na Zili. V prvi letošnji številki „Mira“ se oziroma občinskih volitev bere: „Tudi na Zili se je premalo delalo; nasprotniki so zmagali, pa le za par glasov.“ To me je jako osupnilo. Kdor je to poročal, ta o tej zadevi ni bil dobro poučen. V novem občinskem zastopu imamo malo da ne polovico naših odbornikov. Ta je sledeče sestavljen: Pet jih je „slovensko-národnih“, pet nemčursko-liberalnih, dva pa sta — če jih imenujemo primerjajoč izrazu državnega zboru — „divja“, to se pravi, nobeni stranki prav ne pripadata. Potem takem smo skoraj jednako močni, razun da vleče naš župan, kar se tiče národnosti, žalibog bolj z nasprotniki. Vendar je za župana M. tudi naša stranka glasovala, to pa zato, ker je kot občinski gospodar resnično pošten in štedljiv. Ko sta se štirinajst dni pozneje volila krajna dva šolska soveta, eden za Žiljsko, eden pa za Dravsko farno šolo, bili so voljeni za šolo na Dravi večinoma naši; a šolo na Zili pa so dobili po hudem naporu nasprotniki v roke. Da ne bi bila k ti volitvi dva načina izostala: eden zaradi bolezni, drugi pa iz vzrokov svojega poklica, bila bi se stvar gotovo nam na bolje obrnila. Da pa pri volitvi v občinski zastop naša stranka ni absolutne večine dobila, vzrok je ta, da se ona sramuje glasov záse beračiti, in pa ta, da je večina naših, se prepira izognivši, od volitve izostala. Žalibog da se še mnogi držijo starega, v tem oziru seveda nepravilnega pregovora, da namreč „modrejši jenja“. Ja rojaki dragi, za naše razmere ta prigovor ni samo ne na mestu, ampak le škodljiv. Mi ne smemo drugim prepustiti zemlje, ki smo jo svojim otrokom zapustiti dolžni.

Iz Malih Čap. (Odprto pismo listu „Fr. Stimmen.“) Kar ste poročali o naši prošnji za slovensko šolo, je vse lažnjivo.

1. Vi me imenujete „ein stark anrühiges Individuum“, to je toliko, kakor da jaz nisem pošten človek. Kako nepoštenost pa morete meni dokazati?

2. Vi pravite, da sem jaz par podpisov ponaredil. To je grda laž. Jaz sem podpise nabiral in vem, da nobeden ni ponarejen.

3. Vi pravite, da sem jaz z zvitimi in lažnjivimi besedami ljudi preslepil, da so se podpisali. To je tudi grda laž. Jaz sem vsakemu pošteno povedal, za kaj se ima podpisati.

4. Mene ni ne g. komendant na Reberci, pa tudi noben drugi človek nagovoril za to. Jaz sem iz svoje lastne volje prošnjo sam spisal in podpise nabiral.

Jurij Rutar,

posestnik v Malih Čapah.

Opomba uredništva. Naši bralci naj iz tega slučaja razvidijo, koliko se laže v liberalnih listih o naših šolskih prošnjah. Tudi po drugih krajih nič ni res, kar pišejo, da so se podpisi ponarejali, da so bili ljudje le preslepljeni in zapeljani, da so se podpisali itd. Če so tudi šolske oblasti tako lažnjiva poročila dobile, ali ni to nova, velikanska goljufija in sleparija Slovincem v škodo? Kdaj bo vendar take hudobnosti konec?

Iz Loge vesi. (Volitev.) Ker je vlada vsled rogoviljenja nekterih liberalnih Lipljanov volitev v prvem in drugem razredu v drugič razpisala, vršila se je dné 15. t. m. za ta dva razreda nova volitev, pri kateri pa je naša slovenska stranka navzlic hudemu pritisku naših nasprotnikov zopet sijajno zmagala. Pred vsem lepa hvala Št. Iljčanom, da so se z nami Logaveščani zvezali v volilni borbi proti Lipljanom, koji so se z nekimi nemškutarskim šušmarjem vred pri tej priliki prav surovo obnašali. Sreča, našega dosedanjega vrliga slovenskega župana, so sramotno ter javno z raznimi lažmi obrekovali, da bi si bili priborili zmago, ali vse ni nič pomagalo, kajti pravica je še vedno zmagala nad krivico. Iz Št. Ilja je v II. volilnem razredu od volitve samo eden strahopetec izostal, pa je morda še ta imel k temu važne uzroke. Upamo, da bodo Logaveščani in Št. Iljčani enoglasno volili dosedanjega župana, poštenega in katoliškega moža Sreča, kteremu, kakor se nam zdi, nobene krivice ne morejo dokazati, ker nobenemu krivice delal ni. Naj bi vendar Lipljani občinski račun vestno pregledali in kedar so odborniki zbrani, tedaj naj bi županu njegove dozdevne pregrehe v obraz povedali, da se more zagovarjati, ne pa da ga brez vsega vzroka po krémah proti drugim opravljajo ter ljudstvo zoper njega hujskajo in begajo, kakor so nekda delali farizeji, ki so judov-

ske druhal šuntali zoper Kristusa po nedolžnem. Če se vi Lipljani ločite od Logaveške občine, misleč, da se vam bode potem boljše godilo, le storite to, mi vam voščimo dobro srečo. A če boste imeli pa takšne kričače za svoje prednike, kakoršni so bili ti, ki so vas sedaj razburili in k volitvi zoper nas Slovence priganjali, po tem takem bodete prišli iz dežja pod kap. Zatorej še enkrat priporočamo vsem našim odbornikom Logaveškim in Št. Iljskim, da se ne dajo premotiti od nikogar in naj volijo soglasno Sreča zopet za župana. S tem bomo našim nasprotnikom najbolj štrono zmedli, kajti oni si želijo le zaradi tega zmago pridobiti, da bi nad nami gospodovali, za blagor občine brigali se bodo pa potem, ko bodo imeli vajeti v rokah, ubogo malo. Bodimo toraj previdni in zaupajmo v prvi vrsti le samim sebi!

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Seja za volj tajnika.) Vsi smo veseli, da smo se znebili tajnika Jurkoviča in dobili novega tajnika v osebi g. Kanduta, izvrstnega rodoljuba in vernega katoličana. Pa to ni šlo tako gladko; župan in še en odbornik sta se dolgo oklepala nadučitelja. Tudi so se po občini trosile različne laži: da bo treba novemu tajniku dajati po 600 gld., da bo v starosti dobil pokojnino, da bo treba njegovo rodbino preživiti itd. Dné 9. svečana je bila javna seja za volj tega. Gospod župnik, k tej javni seji poklicani, so razložili uzroke, zakaj da Jurkovič ni primeren tajnik za našo občino, ker je namreč liberalalec in nemškutar, občina in njeni odborniki pa so konservativni in zvesti Slovinci; tudi je znano, da Jurkovič skoro z nobenim duhovnikom, kar jih je bilo v Šmihelu, ni živel v miru in prijaznosti. Nadalje so župnik zavrnil tiste strahove, s kterimi so hoteli g. Kanduta nemogočega storiti, in povedali, koliko bo imel plače in da nema pravice do pokojnine itd. Gosp. Jurkovič je precej izbo in sejo zapustil, ko se je začelo o njem govoriti. Potem pa je menda pri durih poslušal ali pa mu je kdo neresnico sporočil, kajti on pravi, da so govorili zoper njega celo „Brandrede“. To je smešno. Če misli, da se mu je krivica zgodila in da so župnik kaj razžaljivega ali neresničnega o njem govorili, naj se pa oglasi in to dokaže.

Iz Prevaljske okolice. (Odgovor na popravek Prevaljskega župana in Prevaljskega načelnika krajnega šolskega soveta v št. 4. „Mira“ od dné 10. febr. t. l.) Naš g. župan in naš g. šolski načelnik nas dolžita, da v 2. št. „Mira“ nismo resnice poročali. Na to pa tako odgovarjamo:

1. Pravita, da ni res, da so sedanje odbornike volili le fužinarji in njih kimovci. Povejta nam pa, koliko glasov so dobili od naših neodvisnih kmetov?

2. Pravita, da smo kmeti v resnici za volitev vedeli. Kdo neki nam je to povedal, kdaj bo volitev? Mnogo je kmetov, ki ne pridejo dalje v Prevalje, ko do farne cerkve; tam pa nikdar ni nič nabito. In če bi prav bilo, je gotovo v nemškem jeziku, kterega nas večina ne razume. To je tudi uzrok, da na občinsko tablo ne grejo gledat. Resnica je le, da smo nekteri res zvedeli v nedeljo poprej, da bo volitev že prihodnji dan (v pondeljek ali torek), toraj po naši občinski in nismo mogli tega vsem razglasiti; sicer pa to tudi naša služba ni, ker nismo občinski slugi. Občinski sluga res hodi dan volitve razglašat, pa le tistim, ki držijo z liberalno (fužinsko) stranko.

3. Pravita, da ni res, da mi odbornikov in šolskih svetovalcev ne poznamo. Od kodi jih bomo pa poznali? Volitve se nismo mogli udeležiti, to-torej tudi njih imen nismo slišali imenovati; za sejo nobeno ne vemo, da bi šli poslušat, kako se pri nas gospodari. Zato jih v resnici ne moremo poznati.

4. Pravita, da ni res, da so odborniki privandranji Nemci, ki delajo v fužini. V 9. točki popravka pa sama priznata, da je med odborniki 7 Nemcev, med njimi 6 fužinskih uradnikov. Ali ti ne uplivajo na vse druge? Nadalje, od kodi bomo pa vedeli, ali so katoliške ali lutrove vere? Kdaj so se pa še potegnili za kako katoliško reč? Ali morda skrbijo za popravo farne cerkve? Ali mar spoštujejo in spolnujejo vsi 3. Božjo in 4. cerkveno zapoved? Če pa le nekteri iz njih spolnujejo verske dolžnosti, ali potem ne govorimo prav, da za ostale (druge) ne vemo, ktere vere da so?

5. Ako je res, da odborniki in šolski svetovalci poznajo naše potrebe, zakaj ne vladajo tako, da bi se nam ne bilo treba pritoževati? Ko imate že 1. razred v svoji polni oblasti, zakaj ne pustite tudi bolj revnim volilcem, da bi smeli po svoji volji glasovati? Zakaj ste nekte celozkazovali, ki niso hoteli povašati volji voliti?

6. Pravita, da mi nemamo pravice, prositi za slovensko šolo. Kjer so pa Nemci v manjšini in nemajo občinskih zastopov v rokah, zakaj imajo pa oni koj pravico, tirjati nemško šolo? V Ljubljani in še po drugih krajih, kjer je Nemcev le malo, so nemške šole tirjali in jih tudi brž dobili.

V tej naši občini pa smo Slovenci v večini in smo tukaj od nekdanj domačini, in mi bi ne smeli prositi za slovensko šolo?! Tedaj pa še šolske doklade za nas plačujte! In kakor se smete vi zahvaljevati g. Ghonu, ako zoper nas Slovence govori, tako se smemo tudi mi zahvaljevati slovenskim poslanecem, ako govorijo za nas.

7. Da so nam fužine same na sebi v napotje, tega mi nismo pisali, ampak le to, kar je res, da je v fužinah dosti ljudij, ki so Slovincem nasprotni, in od tod pride prepri pri volitvah in drugih priložnostih. Ali mar to ni res?

8. Nismo pisali, da fužinski vodja ne skrbi dovolj za fužinski napredek; ampak rekli smo le, da bi vodja in njegovi služabniki bolje storili, ko bi politiko na strani pustili; kajti vsako podjetje bolje in lažje napreduje, ako med prebivalstvom ne najde nikjer nasprotovanja; to je pa tudi znano, da stoji planinska družba na slabih nogah; in bi torej človek po pravici misliti smel, da bodo tisti uradniki svoji družbi bolj služili, ki vso svojo skrb le na gospodarski napredek te družbe obračajo in svojih dušnih močij ne potratijo v političnih bojih.

9. Pravita, da je v odboru 8 Slovencev. Ko je šlo pa za slovensko šolo, bili so razun enega vsi zoper njo. Kakšni Slovenci so to? Če so odborniki razun enega vsi rimsko-katoliške vere, zakaj se ne oglašijo za versko šolo, kakor to delajo katoliški Nemci?

Toliko za danes. Če ne bo miru, vemo jih pa še več. (Sledijo podpisi.)

Iz Št. Janža pri Dravogradu. (Volitev. Šola.) Dne 4. februarja smo imeli pri nas občinsko volitev, ktere se je udeležilo prav mnogo volilcev. Pa tudi naši nasprotniki niso mirovali, ampak pridno lovili na svojo stran, toda opravili niso nič; glavna moč je ostala v naših rokah. Veliko prepira je bilo pri volitvi zavolj šole, ktero so zidali leta 1888. tisti privandrani Nemci, ki so takrat občino v rokah imeli. Pa storili so tisti sklep brez javne seje in brez podpisov drugih odbornikov ter proti volji prebivalstva. Zato se pa zdaj kmetje branijo plačati za šolo. Koliko kletve, prepira, sovraštva in razprtije je že naredila ta šolska hiša, ki so jo zidali tako po sili! Ko bi bili kmete poslušali in zidali občini primerno šolo, nobeden bi se ne branil plačila. Saj je še lani občinski odbor prosil, da bi smel drugo šolo zidati, kakoršna je občini primerna. Kmetje pravijo: „Če ste bili prej tako modri, da ste brez našega dovoljenja tako veliko šolo zidali, bodite še tako dobri, pa jo sami plačajte.“

Iz Dunaja. (Bleiweisova slavnost.) Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, Njih vrli naslednik biti ne zasluži. (Slomšek.)

Kakor je bilo po različnih slovenskih listih razglašeno, priredilo je akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju 8. svečana veliko slavnost v spomin nepozabljivemu očetu Slovencev dr. Bleiweisu. Z veseljem poročam, da se je slavnost obnesla v vsakem obziru najsijajnejše. Načrt vršil se je izborno. Predsednik društva nam je naslikal Bleiweisa kot pisatelja in domoljuba. Pred vsem je naglašal, da nam je Bleiweis, seveda s pomočjo drugih domoljubov udomačil po svojih „Novicah“ enotno pisavo ter ustvaril enoten književni slovenski jezik. Jezik, ktereга razumejo vsi Slovenci, če tudi ločeni že stoletja in stoletja po političnih mejah. Tako je ustvaril duševno zjedinjeno Slovenijo, ali upravne zjedinjene Slovenije, ktero je tudi bil napisal na svoj prapor, mu ni bilo dano doseči.

Med nadaljnimi točkami omeniti mi je izborna petje opernega pevc gosp. J. Tertnika, ravno tako petje mešanega zbora Slovanskega pevskega društva in udarjanje slavnega tamburaškega zbora akad. društva „Zvonimira“ ter petje pevskega zbora akad. društva „Slovenije“. Po dovršenem programu se je pričel ples, ktereга se je udeležilo blizo sto parov. Plesala sta se tudi slovenska plesa „Salonsko kolo“ in „Beseda“. Vdeležba bila je ogromna. Med navzočimi mi je posebno častno omeniti dvor. svet. prof. g. Jagić-a, grškega konzula, generala Stratimiroviča, nekoliko slovenskih in čeških poslancev ter vsa slovenska akad. društva. In kakor se je cela slavnost obnesla sijajno in na splošno zadovoljnost, istotako tudi v gmotnem oziru. -1-

Glasovi nasprotnikov.

Skrajno ščuvanje.

Večkrat se toži, da imamo v Avstriji premalo tiskovne svobode. Če velja to drugodi, pa nemško-liberalna lista v Celovcu in Beljaku se ne smeta pritožiti, da bi ju kdo oviral pri nju ščovalnem delu. Ako se kdo predrzne trditi, da bi bilo tudi za koroške Slovence bolje, ko bi se njih otroci poučevali v šoli v materni besedi, kakor se to godi pri vseh národih, ali pa če kdo slovenskim posest-

nikom svetuje, naj volijo pri volitvah katoliške moške, začeta ga ta dva lista pitati z najgršimi psokami in vlačiti po svojih imazanih predalih, ter Nemce, nemškutarje in vlado ščuvati nanj. Vsak slovenski rodoljub jim je „hujskač“, in vendar so le ti žalostni časnikarji tisti ljudje, ki od same hujskarije živijo, saj ne izide številka teh listov, v kateri se ne bi brali najostudnejši in naj-surovejši napadi na slovenske duhovnike in druge rodoljube. Oni, ki hočejo „liberalni“, t. j. svobodoljubni biti, kličejo neprenehoma vlado na pomoč, naj bi uboge koroške Slovence še bolj zatirala! Nesrečni umor Podkloštrum že leto in dan prežvekujejo in Slovincem podtikajo, čeravno morilec še do danes ni znan, torej tudi ni znano, iz kakega nagiba se je hudodelstvo storilo, torej tudi ti listi nima jo nobene pravice, govoriti o „političnem“ umoru! Akoravno sta si oba omenjena lista v krivičnosti in predrznosti nasproti Slovincem močno podobna, vendar se Beljaški v surovosti še posebno odlikuje, in po pravici rečemo, da ga vselej z nekakim gnjusom v roke vzamemo. V svoji 21. št. je napisal uvodni članek „Einspieler regt sich“ (Einspieler se spet giblje). Ta članek je ves „našpikan“ z odurnimi psokami zoper slovenske rodoljube, zlasti zoper gosp. deželnega poslanca Einspielerja, in vlada se nujno pozivlja, naj že vendar enkrat tem slovenskim „hujskačem“ šibo pokaže! Svet se bo prašal: kaj pa je Einspieler tako groznega storil? Čujte in strmite: nekdo ga je videl potovati po Ziljski dolini; iz tega je brž sklepal, da Einspieler agitira pri občinskih volitvah, in to je uredniku Beljaškega lista zadosti, da kliče pekel in nebó na pomoč zoper Einspielerja in vse slovenske rodoljube! Če bi prav res bilo, da je poslanec Einspieler, ki uživa zaupanje pri ljudstvu, volilcem kak svét dal, kako naj se obnašajo pri občinskih volitvah, kaj pa je na tem nepostavnega ali kazni ali graje vrednega? Ali je samo Nemcem in liberalcem dovoljeno agitirati, Slovincem pa ne? To je nezaslišano strahovanje, v katerem mi živimo, in mi sami si želimo močne, pa pravične roke, ki bi že enkrat v deželi red napravila!

Politični pregled.

Deželni zbori so sklicani na 3. dan marca. Med predlogi, o katerih bo imel sklepati deželni zbor koroški, se naštevajo: ločitev Št. Petra od občine Ovberske; ločitev Slov. Plajberga od občine Podljubeljske; uredba ribištva; nadaljevanje stavb pri hournikih; ravnanje Drave, Zile, Krke, Gline in Bele v Kanalski dolini; naprava oskrbovalnic za revne popotnike; pobiranje deželne doklade na žganje; prememba deželne zdravstvene postave; most čez Dravo pri Lipici; zidanje nove bolnišnice v Celovcu; premiranje bikov; ustanova deželne hipotečne banke in deželne zavarovalnice zoper ogenj; ustanova živinozdravniške šole za planinske dežele; različne ceste; občinske doklade itd. — Vlada je stavila državnemu zboru predlog, dovoliti 360.000 goldinarjev podpore takim krajem, kjer ljudstvo trpi pomanjkanje, 500.000 gld. pa za enkratno podporo manjšim uradnikom. Proračunski odsek pa je sklenil, poslednjim dovoliti cel milijon. — Mesto Dunaj tirja od države 41 milijonov podpore, da se bomo s tem denarjem na Dunaju zidale različne prometne naprave, kakor mestne železnice itd. Poslanci iz drugih dežel niso nič kaj veseli, da bi morali Dunaju toliko denarja na enkrat dovoliti in pravijo, da bi bila tudi po drugih mestih marsiktera reč potrebna, ko bi bil denar, pa manjša mesta si le težko kaj izprosijo. Dunajčani pa so bili strašno jezni, ko so videli, da se nekateri poslanci obotavljajo; rekli so, da je to le sovraštvo zoper glavno mesto ter tirjali, da se mora ta podpora brž dovoliti. Poslanci pa se niso dali ostrašiti in so rekli, da se mora taka reč resno predariti. Stvar pride tedaj na vrsto, kedar se poslanci po Veliki noči zopet zberejo. Dunajčani bodo najbrž potrebne milijone dobili, gotovo pa se bodo oglašili tudi iz drugih dežel za kako podporo. Se bomo pa že spet v dolg zakopali! — Pa tudi Slovenci ne bomo prazni odšli. Poljedelski minister je namreč slovenskim poslancem obljubil, da bo vlada še letos predložila Kranjskemu deželnemu zboru postavo o izsuševanju Ljubljanskega močvirja. Tudi je rekel, da so načrti za uravnavo Vipavskih vod že v delu; za Krko pa načrti še niso dozoreli. — Staročehi so izdali manifest ali slovesno izjavo, v kterej pravijo, da svojih mandatov za češki deželni zbor ne odložijo, ker se je prikazalo upanje, da bodo konservativni graščaki s Staročehi vzajemno postopali. Tudi pogodbo, ki se je na Dunaju v zadevi nemško-češke sprave sklenila, češki Nemci narobe razlagajo in v svojo korist obračajo, vlada jim pa v tej reči pomaga in popolne ravnopravnosti Čehov ne prizna. Zato naj se sprava za toliko časa odloži, dokler niso vse stranke napolnjene z duhom pravičnosti in dokler se popolna ravnopravnost ne prizna in v

veljavo stopi. Malo je upanja, da bi ta čas že kmalu prišel.

Sv. Oče papež so spisali okrožnico na francoske katoličane, v kterej jih opominjajo, naj ne nasprotujejo republikli, temveč naj se na postavni poti potegujejo za svoje pravice. Med tem pa je odstopilo celo francosko ministerstvo, ker ga je večina zbornice pri nekem glasovanju na cedilu pustila. Da bi pa Francozi zdaj dobili kako boljšo vlado, ki bi bila katoliški cerkvi bolj pravična, za to je malo upanja. Prej ne bo bolje, da bo spet krščanski duh prešinil to lepo deželo, da si bo izvolila več katoliško mislečih poslancev. — Na Laškem so bili na več krajih nemiri, ker revno ljudstvo nema kaj jesti. Sploh je po Italiji velika revščina in vlada se boji, da se bodo enkrat vzdignili vsi lačni delavci, katerih je na tisoče brez zaslužka. Tudi študenti visokih šol so v Rimu in drugih mestih delali nepokoj, tako da je vlada te šole zaprla. — Pri rumunskih volitvah je zmagala vladna stranka.

Gospodarske stvari.

Kaj je boljše, konje ali vole vpregati?

Voli imajo prednost v sledečih slučajih:

1. Oni so navadno cenejši od dobrih konj in tudi v klaji niso tako izbirčni.

2. Voli se tudi tako često ne prehlade (ne bolehaljo tolikokrat na kataraličnih boleznih) kot konji. Sploh niso voli podvrženi tolikim boleznim, kakor konji. Ako zgubi konj eno nogo, ni za nobeno rabo; vola pa zakoljemo in meso porabimo.

3. Goveda ni treba tako skrbno snažiti, kot konja.

4. Ko se vol postara, odebelimo ga in prodamo mesarju. Konj dela, dokler more; ko pa pogine nimamo od njega drugega dohodka, kakor slabo kožo.

5. Voli napravljajo boljši gnoj od konjev.

6. Za oranje (vzlasti v goratih krajih) so goveda boljše in mirnejša, kakor konji.

7. Kdor se peča samo s poljedelstvom in nima nikakoršnega postranskega zaslužka, za tistega so voli boljše in koristnejša vprežna žival, nego konji. V naslednjem je povedano, kedaj so konji boljši in pripravnejši za delo, kakor voli:

1. Konji so hitrejši in uztrajnejši. Oni delajo po letu in po zimi, za vročine in za ledú. Za postranski zaslužek so konji boljše od volov.

2. S konjem dirjamo v nekoliko urah veliko daljavo, a z volom to ni mogoče.

3. Konji morejo, izvzemši poludanski odmor, celi dan delati, a voli ne.

4. Kdor ima dosti, vzlasti hitrejše voznje, tisti naj redi konje. Kdor pa se bavi samo s poljedelstvom, naj vzreja izključno le goveda. (Franjo.)

Novičar.

Na Koroškem. Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem napravilo bode po Veliki noči dné 27. aprila t. l. popoldne svoj letni občni zbor in zvečer sijajno slavnost v prostorih Sandwirthove gostilne v Celovcu. — Občni zbor Velikovške posojilnice je bil obilno obiskan in se sijajno dovršil. Dopis prihodnjic. — Novačenje (nabiranje vojaških novincev) bo v Celovcu za okolično 16., 17. in 18. marca, v Velikovcu 1., 2. in 4. aprila, v Pliberku 6. in 7. aprila, v Št. Pavlu 25. in 26. aprila, v Beljaku 2., 4., 5. in 6. aprila, v Trbižu 8. in 9. aprila, v Št. Mohorju 11. aprila. — V Šmartnu blizo Beljaka je neka žena umrla; hčerko je bilo strah in je šla ljudij iskat. Med tem pa se je domača mačka spravila nad mrtvo ženo in jej odjedla nos, ušesa in ustnice. — Okrajno glavarstvo razpisuje službo okrajnega zdravnika v Kirchbachu do 15. marca. — Veselico v korist družbe sv. Cirila in Metoda so na pustno nedeljo napravili Slovenci v Črni. — Fužinsko šolo v Bajtišah so prekrstili v „čisto nemško“. Obiskujejo jo večidel otroci slovenskih delavcev. „Freie Stimmen“ pozivljajo slovenske občine na nemški meji, naj ta izgled posnemajo! — Posojilnica v Črni je imela lani 70 zadružnikov in 30.000 gld. prometa. — Iz Kotmare vasi je prišla neka ženska v Celovce, da bi kupila lampijonov (svetilnic) z nemškimi barvami za neko veselico Kotmirske „fajerber“, pa jih ni znala po nemško zahtevati. Trgovec jo praša: „Ali ste pri vas Nemci, da zahtevate nemške barve?“ Žena: „Se ve da smo.“ Trgovec: „Kako pa to, da vi nič nemško ne znate?“ — Na Gozdanjah so vzeli za šolo 500 gld. od nemškega šulferajna. Žalostno!

Na Kranjskem. Umrl je v Ljubljani uzoren rodoljub trgovec g. Peregrin Kajzel. Naj v miru počiva! — V Rakeku je vlak povozil sprevodnika Vidriča. — V Radovljici so umrli najstarejši duhovnik Ljubljanske škofije č. g. Jan. Vrelec, 90 let

stari. — V plavžu na Savi je zadušilo delavca Meznariča. — Župnija Višnja gora je postala pokroviteljica družbe sv. Cirila in Metoda. — Zapri so v Solnogradu tistega dr. Fraenzl viteza Vestenecka, ki je bil okrajni glavar v Litiji in so še govorili, da postane Kranjski deželni predsednik. Izneveril je 1400 gld. — Novo pevsko društvo se je ustanovilo v Ljubljani. — V Škofji Loki se je ustanovilo slovensko bralno društvo.

Na Štajerskem. Umrli so č. g. Fr. Mikuš, dekan v Konjicah. Pogreb je bil zelo lep. — Svojega novorojenca je zadušila neka deklina v Ravnah pri Šoštanju. — Pogorel je Klemen v Ravnah. — V Ptujem je neka dekla padla s prvega nadstropja in se ubila. — V Hrastniku so delavci še na Svečnico delati morali. Ali se gospôda ne boji Božje kazni? Poznamo fužine, kjer se je delalo na petek in svetek, zdaj pa zapuščene stojijo.

Na Primorskem. V Št. Andražu je neki zidar ognjišče popravljal in našel uzidanih 23 križastih tolarjev. — V Istri je bilo nekaj kmetov obsojenih, ker so se ob času volitev ustavljali vojakom.

Zahvala in prošnja družbe sv. Mohorja.

Naši slovenski listi so zlasti v zadnjih dveh mesecih toliko govorili o družbi sv. Mohorja, popisujejo njeno stanje v primeri proti prebivalstvu v posameznih župnikovinah, presojujejo njene knjige in spise ali drugače jo omenjajo v raznih dopisih, da jim mora odbor iz srca hvaležen biti za to, ter jim tem potem izreka svojo najtoplejšo zahvalo za njihove časi in stvari primerne objave. Menimo, da so s tem jako koristili družbi, ker so neprenehoma na njo obračali pozornost svojih bralcev ravno o najvažnejšem času, ko se večinoma vrši nabira za tekoče družbino leto; tako so se Slovenci sproti spominjali in opominjali, da je prišel čas, ko naj spet pristopijo ali vabijo k pristopu v družbo sv. Mohorja. To nam daje upanje, da tudi letos ne zaostanemo za preteklim letom, akoravno se Slovenci v obče niso imeli pohvaliti z dobro in obilno letino; nadomeščala jo bo gorečnost in izkušena požrtvovalnost naših č. g. poverjenikov, ktere spet lepo prosimo, da ostanejo družbi naklonjeni, kakor dozdaj, da skupno kolikor moč častno izvršimo imenitno svojo nalogo.

Pred svetom smo res da lahko zadovoljni, ako se družbenikov število vprihodnje ohrani tudi le na sedanji svoji višini — saj se mu čudijo povsod —; ali če pomislimo, da je tu pa tam družba vendar še prepričlo zastopana, da se nahajajo deloma še cele pokrajine, kjer družbine knjige niso dosti znane ali še skoro nepoznane, vsiljuje se nam v rodoljubno srce goreča želja, naj bi se s takih krajev, zlasti ob naših narodnih mejah, pridobilo in oglasilo kar največ novih udov, to tembolj, ker so tódi naši ljudje v duševnem oziru dostikrat kaj malomarni in zanemarjeni in zatorej vsodbuje in pouka silno potrebni. — Ako pa pogledamo na knjige, ki se pripravljajo bodočim našim družbenikom, privoščili bi najrajši kar vsaki hiši vsaj po jeden komad vseh šesterih Mohorjevih bukev. Po „Domačem z dravniku“ naj seže vsaka slovenska družina, da si iz njega prisvoji modre nauke slavnega zdravnika župnika Kneippa ter jih uvede v življenje pri sebi in drugih, zlasti pri mladini, ki se še brez težave poprime vsega, kar se ji priporoča in čemur se privaja; življenje, uravnano po teh naukih, nam je jedino poročstvo, da se ohrani naš narod čil in zdrav in ga ne potare grozeča potratnost in pogubna mehkužnost. — Naj bi tudi vsakemu Slovenecu prišla v roke lepa knjiga: „Jeruzalemski romar“, ki obeta biti prezanimiva in jako vabljiva po vsebini in obliki; nad 50 deloma izvornih slik jo bode krasilo; vemo, da ko izide, bode jo vsakdo hotel imeti. Kteri kristjan bi pač ne želel več kaj zvedeti o svetih krajih, kjer se je vršilo naše odrešenje in toliko drugih dogodeb svetega pisma!

Sicer pa upamo ustreci tudi z vsemi drugimi knjigami, izmed katerih so „Šmarnice“ že popolnoma dogotovljene, „Naših škodljivih rastlin“ I. snopič dotiskan, „Slov. Večernice“ stavljen; ravnokar se pa stavit: „Domači zdravniki“ in „Jeruzalemski romar“.

Zaupljivo torej zopet polagamo prihodnost naše družbe na srce in v roke našim rodoljubnim duhovnikom, vrlim gg. poverjenikom, vnetim narodnjakom in vsem milim slovenskim rojakom — vse proseč blage pripomoči.

Konečno opozarjamo še posebno vse naše č. g. poverjenike, da naj se nabira družnikov sklence z zadnjim dnevom meseca februarja in naj se vpisovalne pole z denarjem vred pošiljajo pod napisom: „Družba sv. Mohorja v Celovcu“ franko vsaj do 5. marca t. l. družbinemu blagajniku.

Na spremembo stanovišča društvenikov med letom se družba pri tolikem številu ne more ozi-

rati; vsak ud dobi torej knjige tam, kjer se je dal vpisati.

Božja pomoč in božji blagoslov z nami!

V Celovcu, dne 26. svečana 1892.

Odbor družbe sv. Mohorja.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Umrli so dne 18. febr. č. g. Jožef Wornig, kanonik v Gosposveti, 85 letni zlatomašnik. Naj v miru počiva! — Sv. misijon imajo od dne 21. do 28. svečana v Kaplji na Dravi. Vodita ga duhovnika Jezusove družbe č. oo. Franc Doljak iz Ljubljane in Tomazetič iz Gorice.

Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu bo imelo svoj letni občni zbor v četrtek dne 10. marca 1892, ob 1/2 11. uri dopoldne v društveni pisarni, Pernhartove ulice šte. 6., s sledečim vsopredom: 1. Pregled in odobrenje računa za l. 1891. 2. Poraba čistega dobička. 3. Volitev udov ravnateljstva. 4. Razprava o posebnih nasvetih. — K obilni udeležbi vabi

načelnikstvo.

Listnica uredništva.

Gg. dopisnike: Izpod Jefe, Št. Lenarta pri sedmih studeneh, od Bele, iz Gozdanj, iz Št. Mohorske okolice, iz Smarjete pri Velikovem, iz Podjunske doline, iz Trušenj, iz Globasnice, iz Ljubljane, iz Središča itd. prosimo potrpljenja. Vse pride na vrsto v prihodnji številki.

Loterijske srečke od 20. februarja.

Line	21	15	33	47	31
Trst	34	15	72	53	17

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	50	8	10
rž	5	80	7	20
ječmen	4	20	5	25
oves	2	40	3	—
hejda	4	70	5	80
turšica (sirk)	3	70	4	60
pšeno	6	80	8	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	15	1	80
deteljno seme	—	—	—	—

Prav dobre hišne orglje za učence

ali za kako majhno cerkvico so dober kup na prodaj. Kje? pove uredništvo „Mira“.

Rupert Fide,

zidarski mojster v Tinjah pri Grabstanju (p. Tainach bei Grafenstein) se priporoča za popraviljanje zvonikov in dostavlja, da izvrši vse delo brez odra, kar pride skoro za polovico boljši kup, kakor pri takih, ki si brez lesenega odra ne upajo na viš. Več pohvalnih listov in spričeval lahko pokažem.

Ustanovno leto 1820.

Srebrna svetinja v Parizu 1878.

Čast. diploma na Dunaju 1873.

Insam in Prinoth

Št. Urh

v Gröden, Tirolsko

se priporočata za

cerkvena dela

iz lesa

kakor: altarje, prižnice, spovednice, krstiča, postaje pri križevih potih, svetnike, božične jaslice itd.

Vse prav po ceni.

Ceniki se pošljejo zastoj.

Osebe, ki prihajajo mnogo z ljudstvom v dotiko, morejo si brez truda zagotoviti

lep zaslužek,

ki se spreminja v stalen letni dohodek in se more uživati do smrti. Kapitala za to ni treba, pač pa mora dotičnik znati razločno slovenski pisati. — Občinski tajniki, gostilničarji, trgovci, cestarji, dacarji, občinski slugi in dimnikarji imajo posebno priložnost okoristiti se s tem zaslužkom. Pisma pošiljajo naj se pod šifro „J. Z. 31“ poste restante v Ljubljano.

Tinktura za želodec,

ktero prireja **GABRIJEL PICCOLI**, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, krepča želodec, ter pospešuje telesno odprtje. — Razposilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 steklenicami velja gld. 1.36, z 55 steklenicami, 5 kilogramov teže, velja gld. 5.26. Poštino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarne v Celovcu Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Dr. J. Schell,

odvetnik v Celovcu, bo prišel vsaki četrtek v pisarno umrlega dr. V. Matzka v Pliberku, ker je od zbornice odvetnikov mu postavljen za nadomestnika.

Janez Tschernitz v Celovcu.

Dunajske ulice (Wienergasse).

Velika zaloga

sukna in tkanin iz Brna, Liberce, Jägerdorfa itd.

Toskin, peruvijan,

navozne odeje, Graški in kranjski ševijot,

domače sukno (loden) koroško, tirolsko,

štajersko za jesen in zimo.

Posteljne in štepane odeje iz flanela.

Konjske odeje (koci).

Prtenina (platno) in kotenina

v vseh oblikah.

Na drobno in na debelo.

Na znanje!

Za predpust in veliko noč se dobi najlepša pšenična moka šte. 0 v vrečah po 25 kil boljši kup ko povsod drugod

pri „sladkornem klobuku“, Burggasse št. 12. in pa

pri „latem vencu“, na starem trgu št. 19.

F. MUSSI,

trgovec s tržaškim blagom v Celovcu.

Proč z navadno kavo, kupujte

Kneippovo sladno kavo,

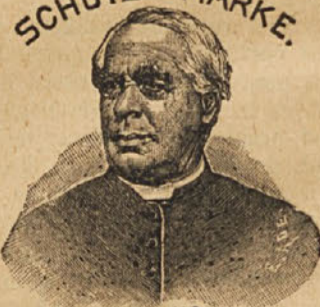
ki jo izdeluje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika Seb. Kneippa edino le tovarna

bratov Ölz v Bregencu

na Bodenskem jezeru.

Velečast. gosp. župnik Kneipp se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa, ne daje telesu nobene moči, razburja le živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedi na pol prebavljene iz želodeca. Kneippova kava pa ima veliko redilno moč, pomiri živce in je dosti boljši kup. Komur bi se ta kava ne zdela dovolj okusna, naj jej pri-meša nekoliko

SCHUTZ - MARKE.

Ölzove kave,

in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štiritovglati in rudeči, bratov Ölz, varnostna marka, povlica, podobna in podpis župnika Kneippa. Ölzoava kava nosi naše ime in ponvo.

Dobi se v vseh boljših specerijskih prodajalnicah v Celovcu.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo v Bregencu.